

V SREDIŠČU POZORNOSTI

ZDRAVSTVENI DOM
V ŠIŠKI

• Samo • prometniki • smo...

Ko so v Derčevi ulici še brneli stroji in je pred očmi Šiškarjev rasel nov zdravstveni dom, se je marsikdo vprašal, ali ne bo ta reč morda premajhna. Od takrat je minilo že veliko let in že zdavnaj je postalo jasno, da so se možje, ki so odločali o velikosti novega zdravstvenega doma, krepko ušтели. Zato, ker so načrtovalci pozabili, da se bodo v rastoče stolpnice, ki so štrlele na vse strani, nekoč vselili ljudje, novi stanovalci in — novi pacienti. Da se bo v nove soseske preselilo na tisoče novih prebivalcev... Na vse to so takrat pozabili in ko so se tega zavedli, je bilo prepozno. Zdravstveni dom je bil zgrajen in minilo je petnajst let, da je spet prišel čas, ko lahko razmišljamo o razširitvi te prepotrebne stavbe.

• »Mi smo že takrat, ko so zdravstveni dom gradili, opozarjali, da bo premajhen za naraščajoče potrebe,« je povedala Anica Okršlar, vodja laboratorija v zdravstveni enoti na Derčevi. »Takrat smo vključili tudi druge dejavnosti, na primer šolski dispanzer, ATD dispanzer, ki ju do tedaj nismo imeli in na ta račun je moral del »splošne medicine« ven. Uredili smo ordinacijo v Šišenski ulici in, kasneje, v Podgornikovi v soseski 6. Prav zaradi teh novih dejavnosti smo bili že takrat, za ožjo Šiško s 24.000 prebivalci, premajhni!«

• Sedeli smo v majhnem prostoru, ki ga imenujejo knjižnica. Sejna miza na sredi priča, da ima ta soba tudi funkcijo sejne dvorane. Da, so se pred pričetkom razgovora zasmejali gostitelji v belih haljah, tu se dogaja vse, celo likali so včasih v tem prostoru. Vse ostale sobe, garderobe, hodnike so preuredili in jih izkoristili, kolikor se je dalo. Vsak kotiček v poslopju zdravstvenega doma ima svoj namen. Pri iskanju prostorskih rezerv so morali celo tako daleč, da osebje, zaposleno v domu, nima nobenega prostora za oddih, rekreacijo, ni garderob...

• Toda zdravniki in sestre šišenske enote nas niso povabili na razgovor zaradi tega, ker imajo en sam tuš za 140 zaposlenih, ker so prikrajšani za vse tiste osnov-

ne pogoje, ki naj bi jih imeli pri delu. To še nekako prenašajo. Navadili so se že. Toda ne morejo prenašati negotovanja pacientov, ki hočejo, razumljivo, primerno »postrežbo«, brez čakanja, s prijaznimi nasmeški na ustih zdravnikov in sester.

• Kljub temu, da so naredili, kar je bilo v njihovi moči, delavci zdravstvenega doma vendarle ne znajo delati čudežev. Čeprav marsikdo to vseeno pričakuje (in celo zahteva) od njih...

• Če sedaj malce preletimo ordinacije in stanje v njih, če se torej za hip ustavimo ob nevzdržnem položaju, v katerem se je znašlo osnovno zdravstveno varstvo v naši (in ne samo naši) občini, potem smo skorajda v zadregi, kje bi začeli...

• »Ordinacijo medicine dela smo uredili iz dveh pisarniških prostorov,« je povedal dr. Franc Pogačar in še pribil, da je doobra zasedena, saj jo uporabljajo celo za šolske preglede, kadar je to pač možno... Nemalokrat se zgodi, da celo za zračenje prostorov ni časa in se tako ambulanta, ki je bila celo dopoldne nabita, popoldan napolni z otroci. Da, celo na tla posedejo, ker ni dovolj klopi...

• »Poglejte, recimo, kako je s šolsko zobno ambulanto,« je dodala dr. Metoda Rejc. »Izkoristili smo notranje rezerve, kolikor smo jih lahko našli. Leta 1961, ko je bil dom sezidan, je bila otroškim zobem na voljo ena ordinacija. Na šoli Valentina Vodnika smo uredili še eno ordinacijo, seveda s pomočjo šole in občinske skupščine. Tudi v šoli Riharda Jakopiča smo naredili eno ordinacijo, več pa se že ni dalo storiti. Stoli so zasedeni od jutra do večera. Sedaj pa se je zataknilo. Predšolskih otrok sploh ne moremo obravnavati v okviru preventivnih pregledov, kar je seveda nevzdržno. Šolske otroke razmeroma dobro »pokrivamo«, prav zaradi ambulante, ki so na šolah... Sistematske obdelave srednješolcev pa seveda ni...«

• In strokovni normativi v zobozdravstveni službi? Seveda jih poznajo, toda ne morejo se jih držati. Presegajo jih za ce-

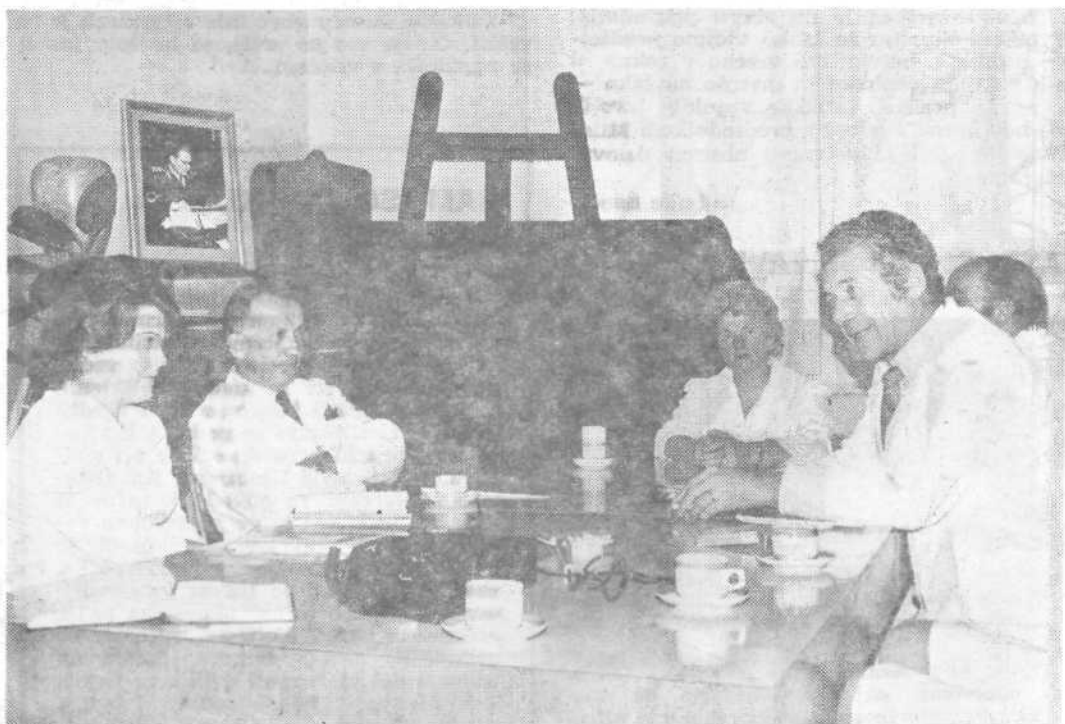

Svedri se vrtijo po ves dan, toda premalo jih je...

lih 22 odstotkov, sicer bi se ozko grlo povsem zamašilo... Celotno to so se dogovorili, da bo vsakdo učinek svojega dela povečal za deset odstotkov. To je obveza, ki se je držijo. Toda, čudeži...

• »V pediatrični ambulanti — posve-tovalnici, torej preventivni dejavnosti je normativ 20 pregledov v delovnem času,« je povedala dr. Zinaida Sirks. »Pri nas opravimo v istem času preko 60 pregledov. V kurativi naj bi zajeli 30—35 pacientov v enem delovniku, vendar je v naši ambulanti ta številka dvakrat večja.«

• Tudi laboratorij je preobremenjen, prav tako tudi vsi ostali oddelki. Pa kaj bi vam še naštevali. Prostorsko stisko in vse našteje podatke lahko najbolje občutite na svoji koži takrat, ko iščete pomoč v zdravstvenem domu. Neudobne čakalnice, dolge ure čakanja... En obisk pri

Vsako leto odlašanja bo stanje še poslabšalo, pravijo zdravstveni delavci.

zdravniku na Derčevi je bolj zgovoren kot vsa statistična znanost.

● Razlogov za tarnanje je torej več kot dovolj. Kako pa je z obeti? Kdaj bomo v Šiški vendarle dobili prizidek zdravstvenega doma, ki ga že toliko let napovedujemo? To je bilo drugo poglavje našega razgovora, ki pa je ostalo nedorečeno...

● »Pripravljeni so načrti, pripravljena je ustrezna dokumentacija. Pravzaprav lahko trdimo, da imamo tudi že lopato, ki bi jo radi čimprej zasadili, toda — denarja ni,« pravi dr. Schrott, odgovorni zdravnik šišenske enote. »In, kot smo slišali, ga ne bo vsaj še leto dni.«

● V osnovno zdravstveno službo smo v zadnjih petnajstih letih vložili v Ljubljani le nekaj piškavih dinarjev. Odločili smo so, da se z vsemi močmi zaženemo v gradnjo Kliničnega centra. In ljudje, zadolženi za osnovno zdravstvo, so sklenili, da bodo pač potrpeživi. Toda gradnja se je za-

Vsakdanji prizor v pretesni čakalnici otroškega oddelka.

vlekla, cene so rasle in leto za letom so prestavljali datum, ko bo vendarle spet napočil trenutek, ki ga zdravstveni delavci na terenu že tako dolgo čakajo.

● »Zdravnik v zdravstvenem domu, v osnovni zdravstveni službi je danes pravzaprav prometnik, ki usmerja paciente na razne oddelke Kliničnega centra,« je skušal pojasniti današnje stanje dr. Draksler. »Ob sedanjih pogojih kaj drugega tudi ne zmoremo. Toda to je drago — saj vemo, kako drag je oskrbni dan v visoko specializirani klinični ustanovi... Veliko primerov, ki jih sedaj pošiljamo v Klinični center, bi lahko rešili na terenu. Toda sedaj...«

● Priznam, malce v zadregi sem, ko vam takole naštevam stvari, ki sem jih slišal na razgovoru s šišenskimi zdravstvenimi delavci. Premalo prostora je, da bi nanj natisnili vse težave in probleme, s katerimi se srečujejo ljudje v belem. In tudi nekoliko občutka nemoči ostaja. Zato, ker jim nihče ne ve zagotovo povedati, ali bo leto 1976 resnično tisto, ki ga čakajo. Ker že leto za letom berejo napovedi, obljube, zagotovila. Ker se kljub vsemu Šiškarji že leto za letom drenjajo v pretesnih čakalnicah.

● Toda, bodimo optimisti! In sklenimo, da bomo v letu 1976 resnično zasadili prvo lopato, ki jo v zdravstvenem domu že imajo! Časi, ko so Butalci kar »na roke« raztegovali vaško cerkev, so namreč minili...

Z. Šetinc

SEMINAR OK ZSMS ŠIŠKA

Čas je bil prekratko odmerjen

V mesecu februarju je OK ZSMS Ljubljana-Šiška organizirala seminar za delegate OO ZSMS v Portorožu. Seminar je v svojem programu zajel vsa bistvena vprašanja vključevanja mladih v razvoj samoupravljanja, posebno pa še na področjih, ki so primarnega pomena za celovit in popoln razvoj dejavnosti ZSMS. Tudi program seminarja je bil glede samega namena in časa dokaj pravilno izbran, morda lahko celo trdimo, da so razprave po predavanjih pokazale, da je bil čas za nekatere teme prekratko odmerjen.

Mladi delegati iz OO ZSMS občine Ljubljana-Šiška so dokazali dokajšnjo mero zainteresiranosti za uveljavitev delegatskega sistema kot najširše oblike sporazumevanja in odločanja vseh delovnih ljudi, za popoln in celovit razvoj samoupravljanja naše samoupravne socialistične skupnosti.

Mladi so v razpravah poudarili, da še vedno niso zastopani v organih samoupravljanja in delegacijah v takšnem številu, da bi lahko govorili o enakopravnem faktorju pri odločanju in upravljanju.

Program seminarja je temeljil predvsem na povojnem obdobju in razvoju samoupravnega socializma ter na novo sprejeti ustavi iz leta 1974. V programskih temah so bili večinoma zajeti kongresni materiali VII. kongresa ZKS, VIII. kongresa ZSS, X. kongresa ZKJ. Mladi so se seznanjali s sklepi in nalogami, predvsem pa tistimi, v katerih je zadržana dejavnost mladine.

Prva tema programa seminarja je bila družbenopolitična ureditev SFRJ. Predaval je Stane Boštjančič, podpredsednik zakonodajno-pravne komisije pri SRS.

Druga tema programa je bila družbeno-ekonomska ureditev SFRJ, o čemer je predaval Lojze Oblak z Gospodarske zbornice SRS. Razprava je pokazala, da mladi z vso resnostjo spremljajo razvoj ekonomske politike, gospodarstva in poslovanja ter da jim ni vseeno, v kakšnih težavah so njihove ali druge TOZD, pa naj gre za uveljavljanje na notranjem ali zunanjem tržišču. Sicer pa je prav to razpravo prekinil čas, kar je bila prava škoda, saj bi se lahko še marsikaj pogovorili.

Zanimiva predavanja

Temo o religiji je podal Milan Meden, novinar Ljubljanskega dnevnika. Tako predavanje kot razprava so zajemala vprašanja vpliva cerkve v KS, posebno pri vzgoji predšolskih in šolskih otrok.

O vlogi Jugoslavije v mednarodni skupnosti oziroma v svetu nam je predaval Borut Miklavčič, podpredsednik IS skupščine mesta Ljubljane. Jedro predavanja je bilo o vlogi mednarodnih skupnosti v borbi za uveljavljanje osnovnih človeških pravic. Posebno je poudaril pereča vprašanja položaja slovenske narodnostne manjšine v Avstriji in Italiji, posebno sedaj v zadnjih letih, ko ponovno skušajo nazadnjaške sile oživljati fašizem in preganjati Slovence. V svojem predavanju je prikazal položaj neuvrščenih in neodvisnih držav, ki imajo iz leta v leto več članic, oziroma, da je to tista politika, ki jo podpira vse več držav.

O nalogah in akcijah mladih pri uresničevanju samoupravnega socialističnega sistema, posebno pa še o sklepih in nalogah IX. kongresa ZSMS in ZSMJ je predaval Boris Zore, ki je bil delegat na republiškem in zveznem kongresu ZSM.

Seminar je v programu zajel tudi poglavje o kulturi v naši samoupravni družbi, predaval je Borut Janovsky, kjer so mladi spregovorili tudi o nekaterih slabostih, ki se v okviru kulture rade pojavljajo in so imele v javnosti dokaj kritičen odmev. Seminar ne bi bil popoln, če ne bi bilo tudi programa o organizacijski obliki sedanjega delovanja mladih in o akcijski usmerjenosti ZSMS.

Še se bomo srečali!

V kongresnih materialih VII. kongresa ZKS, VIII. kongresa ZSS, X. kongresa ZKJ so mladim zaupane odgovorne naloge in ta seminar je nakazal tudi že rešitev nalog, ki so bile sprejete na IX. kongresu ZSMS.

Veliko so k plodnemu delu seminarja pripomogli predavatelji, ki so predavali zelo zgoščeno in preprosto.

Zadnjega dne seminarja so se udeležili tudi Stane ing. Plemenitaš — predsednik SO Ljubljana-Šiška, ki je udeležencem seminarja odgovarjal na vprašanja o uveljavljanju delegatskega sistema v občini in o družbeno-ekonomski politiki občine. Tovariš Leopold Krebelj, namestnik sekretarja OK ZK Ljubljana-Šiška pa je spregovoril o pomenu družbene samozaščite v današnji samoupravni skupnosti in o delovanju komunistov v TOZD v občini Šiška. Tovariš Lojze Mežnarič, predsednik OSS Ljubljana-Šiška pa je spregovoril o oblikah delovanja sindikata v TOZD in poudaril naloge, ki jih morata skupno izvajati OO ZSS in OO ZSMS.

Na koncu smo se mladi zavzeli za takojšnje izvajanje nalog in akcij. Ob tem smo se dogovorili, da bomo seminarje v takšni obliki še organizirali.

M. PEČAN

JANE NA POHODU

V počastitev dneva žena je bilo kegljaško tekmovanje v borbenih igrah za pokal SITKS Ljubljana-Šiška in prehodni pokal revije Jaua, na katerem so nastopile štiri ekipe. Po pričakovanju je zmagala Jana z 213 podrtimi keglji pred Donitom, Tekstilno tovarno in Colorjem.

Tekmovanje si je ogledal tudi priznani kegljaški strokovnjak Avgust Likovnik, ki bo kegljačicam Jane v prihodnje pomagal pri treningu, pripravil pa jim bo tudi zanimivo predavanje, saj pravi, da ženske kegljanje veselijo, le ne vedo, kako začeti!

Na fotografiji: zmagovalna ekipa Jane.
Foto: Franci Rozman.